

**ŠTÁT Y EURÓPSKEJ ÚNIE PODĽA FORMY
USPORIADANIA V KONTEXTE
DECENTRALIZAČNÝCH PROCESOV**

Federaívne štáty	Unitárne štáty			
	s dorazom na miestnu vládu			S dorazom na regionálnu vládu
	s vysokou mierou centralizácie	so strednou mierou centralizácie	so systémom centralizovanej kontroly	
Rakúsko Belgicko Nemecko	Švédsko Dánsko Fínsko	Francúzsko Grécko Luxembursko Holandsko Portugalsko	Írsko Veľká Británia	Španielsko Taliansko

ŠTRUKTÚRA VEREJNEJ SPRÁVY V RAKÚSKU

Štátna správa		Samospráva
9 krajín Lander Vorarlberg Tirol Salzburg Oberösterreich Niederösterreich Steiermark Kärnten Burgenland Wien	Administratívne okresy (Bezirke)	2359 municipalít (Gemeinden)

ŠTRUKTÚRA VEREJNEJ SPRÁVY V BELGICKU

Štátna správa	Samospráva	
6 regiónov a komunit Flámsky (Flemish) región Valónsky (Wallon) región Región Brusel – hlavné mesto (Brussels-capital) Flámska (Flemish) komunita Francúzka (French) komunita Nemecky hovoriaca (German-speaking) komunita	10 provincií (provinces)	589 obcí – muni­cipalít

ŠTRUKTÚRA VEREJNEJ SPRÁVY V NEMECKU

Štátna správa	Štátna správa / Samospráva	Štátna správa / Samospráva
16 krajín (Länder) Schleswig-Holstein Hamburg Mecklenburg- Vorpommern Bremen Niedersachsen Berlin Brandenburg Sachsen-Anhalt Nordrhein-Westfalen Hessen Thüringen Rheinland-Pfalz Bayern Saarland Baden-Württemberg	323 okresov (Kreise)	16 068 obcí (Gemeinden) 118 veľkých (okresných) miest

**ŠTRUKTÚRA VEREJNEJ SPRÁVY V UNITÁRNYCH
ŠTÁTOCH S VYSOKOU MIEROU DECENTRALIZÁCIE**

Štát	Samospráva	
Švédsko	21 krajov (counties, länsting)	289 muni cipalít (kommun)
Dánsko	14 krajov (amter)	275 muni cipalít (kommuner)
Fínsko	19 Intermuni cipálnych štruktúr (regional councils)	448 muni cipalít (kunta)

**ŠTRUKTÚRA VEREJNEJ SPRÁVY V UNITÁRNYCH
ŠTÁTOCH SO STREDNOU MIEROU DECENTRALIZÁCIE**

Štát	Samospráva			Závislé územia a kolónie
Francúzsko	22 regiónov (regions)	96 departm entov (départm ents)	35 565 obcí (communes)	Guadalupe, Martinik, Francúzsko Guyana, Mayotte, Francúzsko Polynézia, Nová Kaledónia, Wallis a Futuna, Saint Pierre a Miquelson, Réunion
Grécko		50 departm entov (nomachiaki autodékisi)	133 obcí – (koitino títa) 900 miest (dimos)	
Luxembursko			118 obcí (communes)	
Holandsko		12 provincií (provincies)	504 muni cipalít (gemeenten)	Aruba, Holandské Antily
Portugalsko			278 muni cipalít (muni cipios) 4220 farností (freguesias)	

**ŠTRUKTÚRA VEREJNEJ SPRÁVY V UNITÁRNYCH
ŠTÁTOCH S CENTRALIZOVANÝM SYSTÉMOM
KONTROLY**

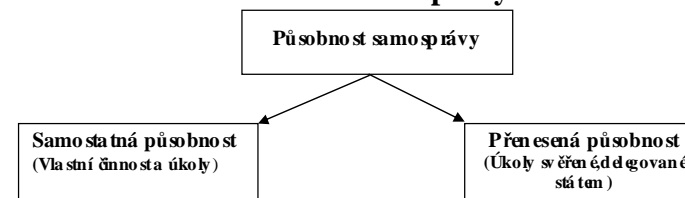
Štát	Samospráva			Kolónia a závislé územia
Írsko	8 regiónov	29 krajov založených na systéme krajskej rady	5 veľko miest (cities) 80 menších miest (town authorities), z toho: 26 miest so systémom starostu (town commissioners) 49 okresov so systémom rady (district councils) samostatných miest s charakterom právnickej osoby (borough corporations)	

V. B.	Anglicko	34 krajov založených na systéme krajskej rady (county councils)	36 metropolitných okresov (metropolitan district councils) 238 vidieckych okresov (rural district councils) 46 jednostupňových samospráv (unitary authorities) 33 mestských samostatných obvodov v Londýne (London boroughs)	Anguilla, Britské Panenské ostrovy, Kajmanie ostrovy, Montserrat, Turks a Caicos, Južná Georgia a Južné Sandwichove ostrovy, Britské Indickooceánske územie, Gyrsney, Man, Jersey, Gibraltar, Bermudy, Svätá Helena
	Wales	Regionálne zhromaždenie	Wales 22 jednostupňových – unitárnych jednotiek (unitary authorities)	
	Škótsko	Škótsky parlament	Škótsko 32 jednostupňových unitárnych jednotiek (unitary authorities)	
	Severné Írsko	Regionálne zhromaždenie	Severné Írsko 26 okresov (districts)	

ŠTRUKTÚRA VEREJNEJ SPRÁVY V REGIONALIZOVANÝCH ŠTÁTOCH

Štát	Samospráva		
Španielsko	17 autonómnych regiónov (comunidades automas)	50 provincií (provincias)	8106 municipalít (municipios)
Taliansko	20 regiónov	103 provincií (province)	8100 municipalít (comuni)

Působnost samosprávy

Porovnání velikosti obcí v ČR s jinými státy

Země	Počet obcí	Prům. počet obyvatel
Francie	36 559	1 600
SRN	16 121	5 000
Itálie	8 104	7 000
Španělsko	8 082	4 800
Řecko	5 922	1 800
Belgie	589	17 200
Nizozemí	572	24 500
Finsko	455	11 200
Portugalsko	275	34 200
Švédsko	286	30 900
Dánsko	275	19 100
Lucembursko	118	3 400
ČR	6 236	1 653
Rakousko	3 353	3 400
Slovensko	2871	1876

Srovnání krajů a NUTS 2 (regiony soudržnosti) v ČR

Kraje	Počet okresů	Počet obcí	Počet obyvatel	Územní jednotky NUTS 2	Počet okresů	Počet obcí	Počet obyvatel
Hlavní město Praha	(1)	1	1209855	Praha	(1)	1	1209855
Středočeský	12	1147	1106738	Střední Čechy	12	1147	1106738
Jihočeský	7	623	626867	Jihozápad	14	1128	1182277
Plzeňský	7	505	555410	Severozápad	10	485	1130160
Karlovarský	3	131	305086	Severovýchod	13	1116	1492873
Ústecký	7	354	825074	Jihovýchod	12	1376	1664018
Liberecký	4	216	428974	Střední Morava	9	689	1246421
Královhradecký	5	448	553827	Ostravsko	6	300	1289002
Pardubický	4	453	510072				
Vysočina	5	730	522846				
Jihomorav.	7	645	1141172				
Olomoucký	5	392	645804				
Severom.	6	300	1289002				
Zlínský	4	299	600617				
Celkem	76 (77)	6244	10321344		76 (77)	6244	10321344

Pramen: Věřejná správa, č. 1, 1999, Moderní obec, č. 12, 1998, upraveno autorem (údaje r. 1995).

Statistické jednotky EU

NUTS 1 = ČR

NUTS 2 = regiony soudržnosti (8)

NUTS 3 = kraje (13+1)

NUTS 4 = okresy (73+4)

NUTS 5 = obce (6252)

Příspěvek na výkon státní správy (na rok 2004)

Působnost	Počet obcí	Sazba v Kč na 100 obyvatel
Obce	všechny obce (6 252)	1 292
Obce s pověřeným obecním úřadem	388	12 128
Obce s rozšířenou působností	205	334 tisíc Kč na jedno převedené funkční místo

Pramen: Zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2004 (doplňeno údaji o počtu obcí).

Přehled počtu územně samosprávných celků v ČR k 1.3.2004

KRAJ	POČET OBCÍ	DSO	PO OBCÍ	PO KRAJE
Hlavní město Praha	1	0	869	0
Středočeský kraj	1145	117	1092	326
Jihočeský kraj	662	41	478	225
Plzeňský kraj	501	50	459	163
Karlovarský kraj	131	12	307	100
Ústecký kraj	354	32	662	216
Liberecký kraj	216	32	409	117
Královhradecký kraj	448	46	571	190
Pardubický kraj	452	52	589	161
Vysočina	729	70	466	173
Jihomoravský kraj	646	96	1005	333
Olomoucký kraj	393	53	580	213
Zlínský kraj	304	37	512	189
Moravskoslezský kraj	302	36	819	332
CELKEM	6244	674	8818	2746

Zdroj: www.mfcr.cz, upraveno autorem
(DSO-dobrovolný svazek obcí, PO-příspěvková organizace, KÚ-krajský úřad)

Regiony soudržnosti ČR včetně počtu obcí a svazků obcí

REGION	POČET OBCÍ	DSO
Praha	1	0
Střední Čechy (vymezeny Středočeským krajem)	1145	117
Jihozápad (Jihočeský a Plzeňský kraj)	1123	91
Severozápad (Karlovarský a Ústecký kraj)	485	44
Severovýchod (Liberecký, Královhradecký a Pardubický kraj)	1116	130
Jihovýchod (JMK a Kraj Vysočina)	1375	166
Střední Morava (Olomoucký a Zlínský kraj)	697	90
Moravskoslezsko (Moravskoslezský kraj)	302	36
CELKEM	6244	674

Zdroj: www.mfcr.cz, upraveno autorem